

Gaandeweg

april, mei, juni 2024

Geest van hierboven

aannemersbedrijf
Eikenaar

aannemersbedrijfeikenaar.nl
038 - 460 19 81 - Curieweg 14 - Zwolle

helpt vrijwilligers
helpen waar het echt
nodig is.

Present bemiddelt jaarlijks honderden groepen vrijwilligers die zich een dag (of langer) inzetten voor mensen zonder geld / netwerk / gezondheid in en rond Zwolle. Ze knappen o.a. vervulde en verwaarloosde huishoudens op, doen spelletjes met mensen met een beperking of ze zijn een goede buur voor iemand zonder burens. Ook maken ze zomerpakketten voor wie de zomer niet zo zonnig is.

kijk voor meer info op www.presentzwolle.nl
en meld je aan als vrijwilliger!

In tijden van corona zijn we onverminderd Present, maar onze giften zijn nu helaas wel teruggelopen. Als u ons wilt steunen met een gift, heel graag! Dat kan op www.presentzwolle.nl/doneren.

**Voedselbank Zwolle e.o.
bedankt kerken en leden
van PKN Zwolle voor hun
trouwe ondersteuning.**

VOEDSELBANK
Zwolle e.o.

Oosterkerk
Zalencentrum Bagijneshof
Koewegje 2, 8021 AG Zwolle

Ruimte nodig voor een cursus, vergadering,
bijeenkomst, concert of huwelijk?

Stuur een mailbericht naar:
bagijneshof@oosterkerk.nl

**Dé boekhandel
van Zwolle**

Zwolle - Centrum
Diezerstraat 118
038-4216171
contact@boekhandelwesterhof.nl

Zwolle - Stadshagen
Wade 106
038-4222440
wade@boekhandelwesterhof.nl

Op de voorpagina
foto: Tineke Vlaming

Themapagina's

Meditatie (Marijn Rohaan)
pagina 4

Bijbelverhaal (Cor van den Belt)
pagina 5

Hemelse vrede (Martin Jans)
pagina 6

Zien wat er nog niet is (Iemke Epema)
Pagina 7

Geloof + Hoop + Liefde = Vrede
(interview Jan van Werven)
pagina 8

Column (Marjanne Dijk)
pagina 9

Zingen van grote dingen
(in gesprek met Talitha Nawijn)
Pagina 10

Werken aan hoop (Bea Dunnewind)
Pagina 11

Van de diaconaal consulent (Wim van Ree)
pagina 12

Aandacht voor

Wijkberichten
pagina 13

Beleid en Bestuur

Algemene gegevens
Afscheid Annie Hasker
Pagina 17

Kerkdiensten

Bij de kerkdiensten
Pagina 18

Bij de foto's
Pagina 18

Kerkdiensten voor de komende maanden
pagina 20

Geest van hierboven

Deze editie is geïnspireerd door bovenstaand lied. Oorspronkelijk is het trouwens een oud Italiaans danslied, iets dat je nog steeds hoort als je het zingt, een lichte, bijna springende melodie. Een lied dat bedoeld lijkt om je op te tillen, boven zorgen uit. Of dat nu zorgen zijn over je eigen leven, je naasten of schrijnende situaties in de wereld.

Iets over de inhoud: in de meditatie van Marijn Rohaan lezen we hoe belangrijk 'zacht zijn' in deze wereld is. Hoe de Geest je vrij kan maken en vrede geeft, kun je lezen in de bijdrage van Cor van den Belt. Martin Jans schrijft over zijn ervaringen met studenten. Waar is vrede, voor de generatie die zoveel maatschappelijke druk voelt?

Een aantal bijdragen in deze editie gaan vooral over hoop. Hoe kwetsbaar en klein kan zij lijken, maar hoe krachtig is haar werking. U leest hierover in de boeiende bijdragen van Iemke Epema en Bea Dunnewind.

Denkend aan dit lied, schoten ons ook de windmolens te binnen die langs de weg naar Kampen staan. Waarom deze de namen geloof, hoop, liefde en vrede dragen, leest u op pagina 8 in een interview met de initiatiefnemer.

De column van Marjanne Dijk en het interview met de dirigent van Grace and Glory gaan in op de bevrijdende kracht van liturgie en zang. Het laatste artikel is van onze vaste correspondent Wim van Ree.

Dat de bezieling waarmee dit blad is gemaakt, ook u mag inspireren.

Mini Jurjens, hoofdredacteur

Het thema van de zomereditie wordt *Ga in vrede* en de herfsteditie is gewijd aan het thema *Vrucht dragen*.

Colofon

Gaandeweg is het magazine voor alle leden van de Protestantse Gemeente Zwolle, de Evangelisch-Lutherse Gemeente Zwolle, de Protestantse Gemeente 'De Hoofdhof' te Berkum en voor abonnees en relaties. Wilt u het magazine niet ontvangen? Als lid van PGB de Hoofdhof of ELGZ kunt u zich afmelden bij uw eigen ledenadministratie. PGZ-leden kunnen zich afmelden via het Kerkelijk Bureau van de PGZ of via administratie@pknzwoolle.nl.

Zestiende jaargang nr. 2: april, mei, juni 2024. Verschijnt in 2024 vijf keer.

Redactie:

Mini Jurjens (hoofdredacteur), Karin Vrieling (eindredacteur), Saskia Dankers, Tineke Vlaming en Jan Nauta

Advertentiebeheer:

Kerkelijk Bureau tel. 038-4217596

Vormgeving en grafische productie:

Dit magazine is milieuvriendelijk geproduceerd door Upmeyer Grafimedia Zwolle.
Basisontwerp: Upmeyer Grafimedia, opmaak: Sigrid Spier

Aanleveren kopij en foto's:

De volgende Gaandeweg verschijnt in de laatste week van juni 2024 en loopt tot en met zaterdag 14 september 2024. Artikelen dienen uiterlijk zaterdag 25 mei 2024 te zijn aangeleverd bij de redactie via: kerkbladgaandeweg@gmail.com of schriftelijk bij het Kerkelijk Bureau. Wilt u een artikel schrijven, neem dan altijd eerst contact op met de redactie. Wijkberichten kunnen tot en met 1 juni 2024 via e-mail aangeleverd worden.

Er is in Gaandeweg ruimte voor berichten uit de wijkgemeenten en aankondigingen van andere kerkelijk gerelateerde activiteiten. De redactie beoordeelt of deze van belang zijn voor zoveel mogelijk lezers.

Meditatie

Wanneer ik spreek met gemeenteleden over wat we bedoelen met de Geest, komen er allerlei Bijbelse beelden naar boven: vuurvlammen, enthousiasme, windvlagen, vruchten van de Geest. De Geest is on-grijpbaar en veelvormig en dat is precies wat ze moet zijn. We moeten haar ook vooral niet willen opsluiten in woorden, want zij brengt beweging en maakt los.

“Wij geloven in een God die zich laat zien in drie gestalten, als Vader, als Zoon en als Heilige Geest. Scheppend, helend en vernieuwend” om het met professor Gijs Dingemans te zeggen.

Ik denk dat wij als protestantse kerken, zoekend naar taal en vormen die aansluiten bij ervaringen van mensen, de Geest heel hard nodig hebben. Juist vanwege haar openheid en haar vernieuwende kracht. Maar dingen die vaag, divers en weinig specifiek zijn, hebben als keerzijde dat ze zich slecht laten overbrengen of uitleggen. Dat zet de Geest én de kerk in onze harde feitenwereld achterop.

Zelf houd ik ervan dat dingen begrijpelijk en concreet worden gemaakt, zonder dat nuance verloren gaat. Het beeld dat René de Reuver gebruikt om te begrijpen wat de Geest doet is daarbij misschien wel behulpzaam. Hij gebruikt het beeld van de zon. De zon, zegt hij, is God, die boven ons is. En de zonnestralen zijn als Jezus die naar ons toekomt. En de warmte van de zon, dat is de Geest die ons levert verandert. “Een dag in de zon en je wordt een ander mens.” Met dat beeld van de zon, ga ik het deze Pinksteren maar eens wagen. Kijken waar

ik iets van die straling en warmte zie gebeuren in de wereld. Kijken waar die energie door mensen wordt doorgegeven.

Met Pinksteren komt er ook een einde aan een hele periode van kerkelijke feesten. We gaan weer een rustige, ‘groene’ tijd in. Ik zou u willen uitnodigen om met de Geest toch nog even bezig te blijven. Ze is ons meer nabij, dan onze eigen broekzak. Ze is degene die onder ons woont, ook als God en Jezus te groot of heel ver weg kunnen voelen. En ook als je moeite hebt met mannelijke godsbeelden en godstaal, kun je terecht bij de Geest.

We leven, zonder dat we het door hebben, iedere dag met Gods geest om ons heen. Elke keer als we ineens inspiratie krijgen, zouden we eigenlijk even aan de Geest moeten denken. En als we opademen bij de inspiratie van anderen, van musici en dichters, kunstenaars en theatermakers, kunnen we ook even denken, daar is ze!

De Geest was er al voor de tijden, toen Gods Geest zweefde over de wateren. En zij is present in de wereld nu, gewoon in het kleine, en alledaagse. Ze wacht tot wij ons hart voor haar openen, om ons zacht te maken. En ik denk: onze wereld ... heeft haar heel hard nodig!

Marijn Rohaan,
predikant Protestantse Gemeente Berkum ‘de Hoofdhof’

In deze rubriek geeft de redactie het woord aan iemand van 'buiten de aan dit blad verbonden kerken'. Dit keer is dat Cor van den Belt, coördinator Jongerenwerk, Vrije Evangelisatie Zwolle.

'Waar de Geest van de Heer is daar is vrijheid'

(2 Korinthe 3:17 Het Boek)

Zo vaak ontmoet ik mensen die geloven in Jezus, maar niet weten of twijfelen of zij de Heilige Geest wel hebben ontvangen. Twijfelend over dit vraagstuk voelen zij zich al snel minder dan andere gelovigen. Wanneer ik dan de vraag stel waarom zij hierover twijfelen, volgen vaak dezelfde antwoorden: 'ik spreek niet in klanktaal' of 'anderen ervaren de Heilige Geest door een rilling over of een warm gevoel in hun lichaam, maar ik niet.' Dan kan er zomaar het tegenovergestelde ontstaan van wat de bedoeling is: de Geest wil ons juist vrijmaken. Twijfel kan ontstaan als wij onszelf gaan vergelijken met andere gelovigen die zeggen of laten zien dat zij de Heilige Geest wel ervaren of Zijn aanwezigheid wel voelen. En waar twijfel toeslaat, daar ligt onvrijheid op de loer. In de eerste brief aan de gemeente in Korinthe windt Paulus er geen doekjes om:

'Broeders en zusters, ik wil u over de geestelijke uitingen niet in onzekerheid laten. (...) Daarom wil ik u erop wijzen dat niemand die door de Geest van God geleid wordt, kan zeggen dat Jezus vervloekt is. En evenmin kan iemand oprecht zeggen dat Jezus de Heer is, behalve als hij door de Heilige Geest geleid wordt.'

1 Korinthe 12:1-3 HTB

Dus een ieder die met een oprecht hart 'Jezus is Heer' zegt, die heeft de Heilige Geest ontvangen! Ook als

we Hem niet ervaren of voelen, is het een belofte dat Hij in ons is.

Wat een bevrijding kan het zijn als we die zekerheid laten wortelschieten in ons eigen leven. Vrijheid ontstaat wanneer 'diepe innerlijke rust' ons leven vult. Alleen de Heilige Geest kan deze vrijheid in toenemende mate in ons bewerkstelligen. En wat doet die Heilige Geest dan precies om dat voor elkaar te krijgen? Nou, de Heilige Geest wil ons helpen om steeds meer te gaan lijken op Jezus. Hoe meer we op Jezus gaan lijken, hoe meer we ons gaan gedragen als kinderen van God.

Diepe innerlijke rust, vrede in je hele wezen, is wat Jezus ons persoonlijk belooft en de enige manier om die innerlijke rust te ontvangen is te kijken naar Jezus en ons als hem te gedragen.

'Als de lasten u drukken en u vermoeid bent, kom dan bij Mij. Ik zal u rust geven. Voeg u naar Mij en wees mijn leerling, want Ik ben vriendelijk en nederig van hart. Bij Mij zult u diepe innerlijke rust vinden.'

Mattheüs 11:28-29 HTB

Verlang jij naar diepe innerlijke rust, vrede en vrijheid? Kijk naar Jezus, wees zijn leerling en laat de Heilige Geest je leven vullen.

Hemelse vrede

De derde zin van het bekende lied ‘Geest van hierboven’, luidt: Hemelse vrede, deel u nu mede.

Martin Jans (studentenpredikant in Zwolle) vroeg studenten waar zij aan dachten bij de ‘Hemelse vrede’.

Ze vond het heerlijk. Bij haar oma, ergens in de bergen van Oost-Europa. Er was geen internet en ze kon direct uit de beek helder water drinken. Een ruig landschap. Ze zei: hier in Nederland is er precies over nagedacht waar bomen moeten staan, daar niet. Daar is het niet-gefabriceerd. Bij haar oma, zonder internet, wist ze niet wat trending was op social media en ze hoefde niet bang te zijn dat allerlei mensen ongeduldig zaten te wachten totdat zij reageerde op hun berichten. Hoe dat voelde? Heerlijk. Letterlijk zei ze: dan voel ik me de originele mens.

Iemand anders zei over Hemelse vrede: dat is een plek waar geen goed of fout is, alleen ‘zijn’. Ze noemde daar een muziekstuk bij. Toen ik daar via YouTube naar luisterde, hoorde ik hele zuivere, heldere klanken. Een ander had het over niet meer moeten, zonder alle poespas van de samenleving. In een gesprek op een van de Zwolse hogescholen vertelde een student dat ze verlangde naar rust, ‘een plek, waar ik genoeg ben’. Een fascinerende uitdrukking: ‘waar ik genoeg ben’.

Cirkeltjes

Als ik zo luister naar deze gedachten over Hemelse vrede, valt op dat ze een contrast vormen met het dagelijks leven. Dat zit misschien ook wel in het woord Hemels. Het gaat over iets wat je overkomt, wat tot je komt. Iets dat je niet zelf in de hand hebt, wat ‘niet-gefabriceerd’ is en zoals die eerste student zo helder zei, je een ‘originele mens’ voelen. Leven zoals je bedoeld bent.

Veel studenten, of ze nu gelovig zijn of niet, kennen dergelijke ervaringen. Ze merken dat het leven open is: dat er dingen zijn die je niet zelf kunt maken of bepalen. Die je ontvangt, die je overkomen. De wereld is fundamenteel open: we draaien niet alleen in cirkeltjes rond van meer van hetzelfde. Er is niet altijd die druk of drang om zelf je leven vorm te geven. Om te kiezen en alles uit het leven te halen. Nee, er zijn ook plekken, mensen of momenten waarbij dat allemaal niet hoeft: Hemelse vrede.

Veel van de studenten die ik ontmoet, zijn niet bekend met de christelijke traditie. Sommigen denken daarbij aan hun grootouders of iets van tv. Een kleiner deel is er mee opgegroeid en zoekt haar eigen weg daarin. De taal om zulke waardevolle ervaringen te duiden, is daarbij soms verloren gegaan. Hoe kun je dat dan met elkaar delen? Ons gewone taalgebruik schiet tekort, want het gaat juist over iets dat je niet zelf voor elkaar hebt gekregen, maar dat je overkomen is.

Ritme van de monniken

Onlangs was ik met een groep studenten in een klooster. Dat doe ik regelmatig, twee dagen leven op het eeuwenoude ritme van monniken. De groep zit altijd zomaar vol met nieuwe deelnemers. Een van de studenten vertelde dat ze haar leven lang al het gevoel had dat er meer was in het leven. Ze was zelf niet kerkelijk, net als haar omgeving. In het klooster merkte ze dat sommige psalmteksten of de eucharistie ver van haar afstonden. Maar ze zei na afloop: ‘Deze monniken hebben woorden voor iets waar ik geen woorden voor heb’.

Een andere student vertelde dat ze niet wist dat Hemelse vrede ook kerkelijk taalgebruik is. ‘Geen idee’, zei ze. Maar ook zij had geen enkele moeite om direct antwoord te geven toen ik haar vroeg waar zij daarbij aan dacht. Ze vertelde over vergelijkbare ervaringen als die andere studenten: over niet moeten, over warme verbindingen met iemand anders. Via de woorden Hemelse vrede konden we daar ineens over praten.

Hoe ik bedoeld ben

Mooi blijven gebruiken dus, die uitdrukking Hemelse vrede. De ervaringen die daarachter schuilgaan zijn kostbaar. Want als je een plek hebt, een medemens of tijd waarin je Hemelse vrede kunt ervaren dan ben je een gezegend mens. Iets om te koesteren, de plekken en mensen waardoor of bij wie je je kunt opladen. Die energie geven en inspiratie om voluit te leven omdat je weet dat je genoeg bent.

De student in de bergen bij haar oma zei: ‘Als ik thuis ben, heb ik weer een herinnering aan hoe ik bedoeld ben. Dan weet ik hoe het leven ook kan zijn’.

Zien wat er nog niet is

Geest van hierboven, leer ons geloven, hopen, liefhebben door uw kracht ... Maar hoe doe je dat: hopen. Ds. Iemke Epema schrijft erover aan de hand van 'Het kleine meisje hoop', een gedicht van Charles Péguy.

Soms lig je 's nachts wakker, compleet gegijzeld door donkere en beklemmende gedachtes. Dan zit het potdicht. Middenin die beklemming kun je houvast vinden in de gedachte dat deze nacht ook weer voorbij zal gaan. Dat het weer licht zal worden. En dat het in de ochtend weer anders zal zijn. De donkere gedachtes zijn daarmee niet weg, maar ze hebben minder macht over je. Er ontstaat een kleine ruimte voor het vertrouwen dat er te midden van alle onmogelijkheden ook vast weer een nieuwe mogelijkheid op je toe zal komen. De ruimte van de hoop. Over de hoop schreef de Franse schrijver Charles Péguy (1873-1914) een gedicht met de titel 'Het kleine meisje hoop'. Hier volgt een fragment uit dit gedicht, vrij bewerkt:

*Het geloof waar ik het meest van hou, zegt God, is de hoop.
Geloof, dat verwondert me niet.
Ik ben overal zo zichtbaar aanwezig,
in de zon en de maan en de sterren aan de hemel
en in 't gewemel van de vissen in rivieren, en in alle dieren,
en in het hart van de mens, zegt God,
dat geloven in mijn ogen geen wonder is.*

*Ook liefde verwondert me niet.
Er is onder de mensen zoveel verdriet,
dat de mensen vanzelf begrijpen dat ze elkaar moeten helpen.
Ze zouden harten van steen hebben als ze dat niet zien.
Nee, liefde, zegt God, dat verwondert me niet.*

*Wat me verwondert is de hoop.
De mensen zien toch wat er in de wereld gebeurt
en ze geloven toch dat het morgen allemaal anders kan.
Wat een wonder dat de mensen dat kleine hoopje hoop
met voorzichtige gebaren in hun hand en in hun hart
bewaren,
een vlammetje dat keer op keer weer wankelt en dreigt
neer te slaan
maar altijd weer weet op te staan, en nooit wil doven.
Soms kan ik mijn eigen ogen niet geloven, zegt God.*

*Geloof en liefde zijn als vrouwen.
Hoop is een klein meisje van niks.
Zij loopt tussen de twee vrouwen en iedereen denkt:
die vrouwen houden haar bij de hand,
die wijzen haar de weg, maar het is omgekeerd.
Het is dat kleine meisje hoop,*

*– je ziet het zwak zijn, bang zijn, beven,
je denkt soms dat het zo onooglijk is –
het is dat kleine meisje hoop
dat geloof en liefde bij de hand houdt,
dat de mensen laat zien wat in het leven mogelijk is.*

In beweging

In de tekst wordt dat lopen nog wat uitgebreider beschreven. Het kleine zusje hangt aan de armen van haar grote zussen, zoals een kind doet dat leunt op volwassenen en ze lijkt hun gang te vertragen. Als blok aan het been. Maar in werkelijkheid is zij het die ervoor zorgt dat de twee groten verder lopen. Zij zet de anderen in beweging en zorgt dat het verder gaat.

Want, staat er dan in het gedicht, het zijn altijd de kinderen en de gedachte aan toekomst die ervoor zorgen dat wij ons best doen en die ons in beweging brengen. Geloof en liefde kunnen zonder de hoop niet veel beginnen. *Het geloof ziet het bestaande, de liefde heeft het bestaande lief, maar de hoop ziet ook wat er nog niet is, wat er zal zijn.*

Leefbare aarde

De hoop kijkt altijd verder dan de soms wanhopig en somber stemmende realiteit van dit moment. Ze is gericht op iets dat nog niet zichtbaar is, maar wel denkbaar. Het is de hoop die maakt dat mensen opstaan tegen onrecht en zich inzetten voor een betere toekomst en een leefbare aarde. Is het niet voor henzelf, dan voor wie na hun komen.

Ons resten geloof, hoop en liefde, zegt Paulus. Hij noemt de liefde de meeste van deze. In het gedicht wordt juist de hoop eruit gelicht, omdat ze vaak de minste aandacht krijgt. Maar het is denk ik niet nodig om hen tegen elkaar uit te spelen. Deze drie vormen een eenheid; ze hebben elkaar nodig, vloeien in elkaar over en versterken elkaar.

Heel treffend wordt dat verwoord door Liselotte Gerritsen in weer een ander gedicht over hoop: De hoop zoekt altijd weer een weggetje naar het punt waar de liefde begint.

De vertaling van het gedicht van Péguy is overgenomen van de website van ds. Bert Altena

Geloof + Hoop + Liefde = Vrede

Dicht bij het verkeersknooppunt Hattemberbroek aan de N50 richting Kampen staan vier windmolens. Bovenin de molen staan de woorden: Faith, Hope, Love en Peace. Wat is de betekenis en achtergrond hiervan? Jan Dunnink ging in gesprek met Jan van Werven, initiatiefnemer van het Windmolenpark Hattemberbroek.

Hoe het begon

Het begon allemaal in 1997 met de aanvraag van een milieuvergunning voor de recyclinglocatie van Van Werven in Hattemberbroek. Dat was de start voor het initiatief van de windmolens. Tussen start en realisatie liggen niet minder dan 24 jaar: ze draaiden voor het eerst in 2021. Vanwaar die lange aanlooptijd?

Lange voorbereidingstijd

De oorzaak blijkt een combinatie van factoren: enerzijds ambtelijke procedures zoals diverse onderzoeken met betrekking tot mogelijke schadelijke gevolgen voor achterevolvings vogels, zoogdieren, vleermuizen en zelfs bijen. Anderzijds was er weerstand van omwonenden. Dat laatste leidde zelfs tot een gang naar de Raad van State. Toen deze instantie het initiatief afwees, zeiden zelfs de adviseurs rond Van Werven: “Jan, zie er maar van af”.

Maar dat moet je niet tegen Jan van Werven zeggen. Hij voelde zich gemotiveerd om juist nu te proberen door te zetten en te bewijzen dat zijn plannen een juiste visie op de toekomst waren. De houding van de gemeente in het hele proces omschrijft hij als “kritisch positief”.

Bezwaren bewoners

Jan van Werven besloot goed naar de bezwaren van de bewoners te luisteren, terwijl hij zich afvroeg: “Hoe kan ik met hen tot een akkoord komen?” Vervolgens kwam hij met tegemoetkomingen. De windmolens zullen maximaal 25 jaar in bedrijf blijven; bewoners die binnen 1500 meter van de molens wonen (75 woningen) ontvangen jaarlijks een vergoeding voor mogelijke overlast. Van de opbrengst van de windmolens zal jaarlijks maximaal € 24.000 in het Duurzaamheidsfonds gestort worden. Dit fonds onder-

steunt diverse lokale initiatieven. Het beheer berust bij EMH Energie Maatschappij Hattemberbroek, het bedrijf dat Jan na zijn pensionering begon en waarin ook zijn twee dochters actief zijn. Overigens wel bizar om te constateren dat een project dat maximaal 25 jaar operationeel is, 24 jaar aan voorbereiding heeft gekost. Wat de bewonersprotesten betreft concludeert Jan tevreden: “Je hoort ze niet meer”.

Molenteksten

Vanwaar de vier woorden op de molens? Jan van Werven: ik had geen behoefte aan reclame-uitingen van commerciële partijen. Wat dan wel? Daarbij werd hij geïnspireerd door een voorval dat één van zijn dochters overkwam. Zij raakte betrokken bij een verkeersongeval en haar letsels was dusdanig dat haar kans op overleven gering was. Toch heeft zij het overleefd en kan nu een redelijk normaal leven leiden met haar man en kinderen. Dat ervaart Jan als “hulp van hierboven”. Dat onze Schepper heeft “ingegrepen” is voor hem zeker. Zodoende kwam hij op Geloof, Hoop en Liefde. En als die drie worden toegepast ontstaat er vanzelf Vrede.

foto: Saskia Dankers

Afbeeldingen

Om graffiti te weren zijn er aan de voet van de molens vijf meter hoge stickerafbeeldingen aangebracht. Het zijn afbeeldingen van historische gebouwen in de gemeente Oldebroek: het historische kerkje van Oldebroek (Geloof), molen De Hoop (Hoop), de zorgboerderij (Liefde) en de duiventil bij de A28 (Vrede).

Rentabiliteit

De molens draaien sinds 2021. Zij wekken energie op voor 11.000 huishoudens (39 miljoen kWh) en besparen 17.000 ton CO2 uitstoot per jaar. Na ongeveer vijftien jaar zijn de investeringen terugverdiend, maar dan is er een grootscheeps onderhoudsbeurt nodig, waar weer investeringen mee gemoeid zijn.

Motivatie

Jan van Werven: “Puur zakelijk gezien ga je er geen 24 jaar voorbereidingstijd in stoppen. Dit kun je alleen volhouden als je door een ideaal gedreven wordt. Dit project is een antwoord aan mijzelf en aan mijn dochters op de vraag: wat heb jij gedaan om te proberen een betere wereld achter te laten? Dit is mijn bijdrage aan duurzaamheid en rentmeesterschap”.

Toekomst

Er is sprake van een tweespalt: 's winters minder opwekking, meer verbruik en 's zomers andersom. De oplossing ligt voor de hand: overtollige energie 's zomers opslaan om 's winters te kunnen gebruiken. Dat is de volgende uitbreiding van het project: de installatie van opslagbatterijen evenals de installatie van zonnepanelen. Daarmee zal het project steeds beter aan de energievraag voldoen.

Meer informatie: op de sites www.emh bv.com en www.windmolenparkhattermerbroek.nl.

Column

Geestdrift

Dertig jaar geleden studeerde ik een jaar lang in het straatarme Nicaragua. Een jeugdroom ging in vervulling! Geestdriftig ging ik aan de slag. Mijn onderzoek ging over liturgie. Met een cassette recorder onder de arm bezocht ik kerkdiensten bij een basisgemeente, gestoeld op de bevrijdingstheologie en een pinkstergemeente. De diensten nam ik op en met een knullig handgemaakt kaartstysteemje categoriseerde ik wat ik hoorde. Mijn vraag was of hun 'context' (de ellende van alledag), een concrete plek kreeg in de liturgie.

Eerlijk gezegd wist ik niet wat ik meemaakte. Ik dacht alles wel gezien te hebben, met mijn gereformeerde afkomst, ervaringen met oecumenische vieringen in een psychiatrisch ziekenhuis en studie in Amsterdam, waar liturgisch gezien waanzinnig veel te beleven was. Niet dus.

Voor de diensten in de pinkstergemeente fascineerden mij. Ze duurden lang en hadden een wat chaotische opbouw. Mensen waren intens betrokken bij wat er gebeurde. Iedereen bad hardop door elkaar heen, steeds harder. Mijn scholing in de liturgische beweging, waar ieder woord overdacht was en ieder gebaar betekenisvol, moest ik overboord gooien. En daar stond ik, met mijn cassette recorder, temidden van dolenthousiaste mensen die kronkelend over de vloer kropen als de Heilige Geest bezit van hen had genomen. Ik luisterde gefascineerd naar onverstaanbare woorden en hoorde dat dat tongentaal was. Na een paar dagen durfde ik mee te klappen, mijn gène achter me latend. Ik ging bij mensen in arme wijken op bezoek om interviews te houden en leerde meer en meer hun verhaal kennen. Deze mensen verlangden intens naar het opgetild worden door de Geest, al was het maar voor de duur van de viering. Zo kwamen ze even los van alles wat neerdrukt: de armoede, mishandelingen thuis, de uitzichtloosheid. Met deze verhalen in mijn achterhoofd ging ik de vieringen meer en meer waarderen. Zo krachtig kan liturgie zijn!

Dertig jaar geleden heb ik iets geproefd van wat de Geest in levens van mensen kan betekenen. En nog steeds ervaar ik de Geest het meest in de liturgie, in de beweging tussen muziek en woord, tussen jou en mij.

*Marianne van Dijk,
geestelijk verzorger Dimence*

Talitha Nawijn en gospelkoor Grace en Glory
foto: Tosca Gonzalez Graf

Zingen van grote dingen ...

Zwolle staat bekend als een van de steden met de meeste koren. Volgens de Zwolse Zangraad (belangenvereniging voor koren) zijn er maar liefst 70 koren, waarbij er 55 zijn aangesloten bij de Zwolse Zangraad. Opgeteld zijn dat ongeveer 1600 zangers (bron: www.zwolsezangraad.nl). Talitha Nawijn is dirigent van één van deze koren: gospelkoor Grace en Glory. Daarnaast is ze zangeres en zangcoach. Mini Jurjens sprak met haar over de bevrijdende werking van zang.

Wat doet zingen met je?

“Zingen geeft plezier. Ik zie dat ook als ik dirigeer: ineens gaan lichtjes in de ogen aan. Sommigen gaan zelfs zo op in het zingen dat ze ook niet meer goed te dirigeren zijn. Dat is niet altijd handig maar wel mooi om te zien. Het is alsof het lijntje naar je hart korter wordt als je zingt. Het rationele komt op de achtergrond.

Dat je je hart hoorbaar laat spreken geeft ook zelfvertrouwen. Erik Scherder zegt in zijn boek ‘Singing in the brain’, dat zingen therapeutische waarde heeft en kan helpen bij traumaverwerking. Hij stelt ook dat zangtherapie vergoed moet worden door zorgverzekeringen.”

Kun je iets vertellen over het effect van zingen op je lichaam?

“Zingen doet veel met je lichaam: er wordt onder andere endorfine aangemaakt, wat zorgt voor een vrolijke stemming, je weerstand wordt beter en je stressniveau verlaagt. Maar het is niet voor iedereen makkelijk om te zingen. Samen zingen is voor veel mensen ‘veiliger’. Je moet als het ware een drempel over om te zingen.

In onze cultuur is zingen al snel gekoppeld aan schaamte, omdat wij onszelf opleggen dat het goed moet zijn. In bijvoorbeeld Afrikaanse culturen heeft zingen meer te maken met expressie. Daar is minder schaamte om te zingen. Bij ons thuis was zingen gewoon. Mijn vader zong regelmatig opera en operette. Dat kon hij prachtig. Als jongeman wilde hij operazanger worden, maar heeft dat niet gedaan omdat zijn ouders dat afkeurden. Ik kon kiezen voor een opleiding (jazz)zang aan het conservatorium.”

Wil je iets vertellen over het koor?

“Het koor is gestart in 2010, als een herstart vanuit een ander koor. We werken met audities. Daarbij letten we op drie dingen: zuiverheid, ritmiek en leerbaarheid. Mensen waarbij we wel talent zien, maar die niet goed weten hoe ze hun stem kunnen gebruiken, komen in de ‘groeigroep’. We raden hen aan om zangles te nemen en een half jaar mee te draaien in het koor. Daarna doen ze her-auditie. Daar groeien mensen enorm van!

Je hoort vaak zeggen dat iets zo sterk is als de zwakste schakel. Bij een koor is dat niet zo. In het koor maken mensen elkaar juist sterker. De zwakkeren worden meegetrokken door de sterkeren en leren van hen. Dat zag je goed in coronatijd toen we met onderlinge afstand moesten zingen. Sommigen zag je zoekend kijken, waar nou die sterke zanger was waardoor ze zich altijd lieten meenemen ...

De koorleden komen uit verschillende kerken, maar er zijn ook spirituele zoekers bij. Wij noemen onszelf een ‘koor-plus’: naast groei op muzikaal gebied, gaat het ook om persoonlijke, geestelijke groei. Voor we beginnen is er altijd een meditatie door één van de koorleden.

Wij hebben 64 leden. Er is nog behoefte aan mannenstemmen, bassen en tenoren. Ons repertoire bestaat uit een mix van black gospel en praise. We zingen uit het hoofd. Dat betekent dat mensen ook thuis studeren. Dat is soms pittig, maar het helpt bij het zingen vanuit het hart.”

Wat is voor jou de meerwaarde van zingen, boven het gesproken woord?

“Zingen komt uit jezelf. Anders dan bijvoorbeeld luisteren naar een preek. Je bent zelf actief en je onthoudt teksten die je zingt beter. Tegelijkertijd helpt zingen om woorden in je hart te laten landen. Het is een soort kringloop: wat je zingt, bereikt jezelf ook weer: het doet iets met je. Zingen is ook uiten wat in je hart leeft. Augustinus zei dat zingen twee keer bidden is. Mij schiet dan Filippenzen 4 te binnen, het is voor mij bidden, smeken, danken tegelijk. Je hoeft je geen zorgen te maken. Als je zo bidt of zingt zal de vrede van God, die alle verstand te boven gaat, je hart beschermen.”

Werken aan hoop

Hoe belangrijk is het om hoop te kunnen houden, ook als alles tegenzit. Maar als je bijvoorbeeld verslaafd bent, is dat vaak heel moeilijk. Bea Dunnwind geeft een kleine inkijk in haar werk als geestelijk verzorger in de verslavingszorg (bij Tactus).

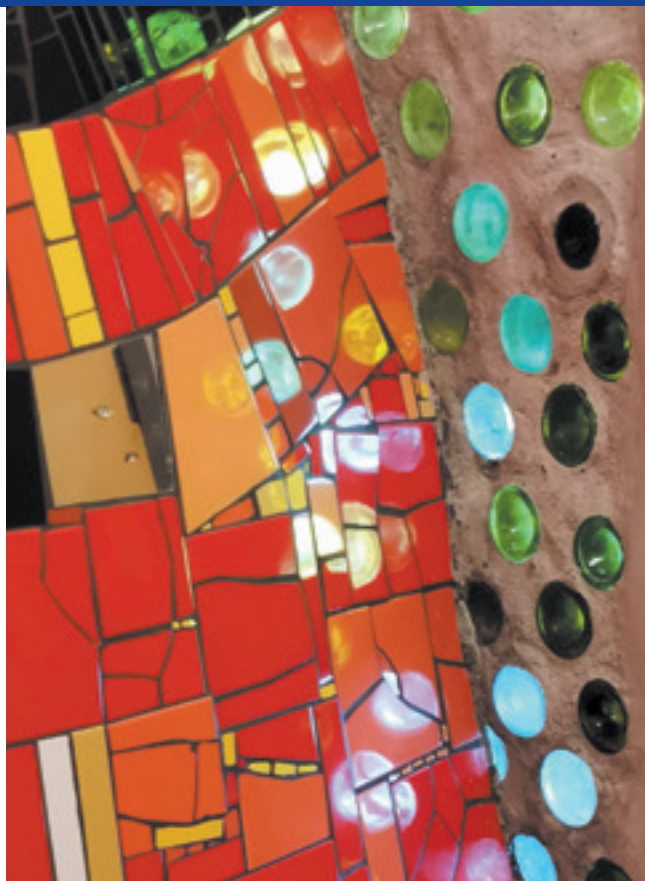
Hij is begin twintig, komt uit een warm gezin, heeft een leuke vriendin, een baan waar hij plezier in heeft en vrienden om zich heen. Hij slikt wel eens een pilletje en van een lijntje (cocaine) is hij ook niet vies, maar na het weekend is hij weer de hardwerkende pakketbezorger. Als hij op een dag te horen krijgt dat zijn vader ernstig ziek is en moet aanzien dat de sterke man in een rolstoel belandt en steeds afhankelijker wordt van zijn zorg, kan hij daar niet mee omgaan. Het lijntje in het weekend neemt hij soms ook doordeweeks, 'om het aan te kunnen', of 'om even te vergeten'. Naarmate de situatie van zijn vader verslechtert, neemt zijn drugsgebruik toe en na een tijdje kan hij niet meer zonder. Hij voelt zich steeds meer verwijderd van zijn familie en vrienden en verliest zijn baan, vriendin en woonruimte.

Worstelen

Als ik hem tref in een kliniek van Tactus worstelt hij met rouw, schuldgevoelens, schaamte en boosheid, vooral op zichzelf. Wekelijks spreek ik hem over zijn levensvragen: 'Waarom mijn vader?', 'Hoe kan ik omgaan met mijn vader?', 'Wat is mijn leven nog waard?' 'Hoe kan ik met mijn familie en met mijzelf in het reine komen?', 'Ik schaam mij, wat zullen anderen van mij denken?' Na een lange periode van verdriet, worstelen en hard werken, gaat het nu goed met hem. Hij wordt gesteund door een warme familie en goede vrienden. Dat heeft helaas niet iedereen. In de verslavingszorg is zingevingproblematiek volop aanwezig is. Door hun verslaving zijn mensen veel, zo niet alles, kwijtgeraakt. In nuchtere toestand komt dat besef keihard binnen en na een rollercoaster van emoties wacht vaak een zwart gat en wordt er onrust en/of leegte ervaren.

Niet oordelen of rapporteren

Als geestelijk verzorger bied ik cliënten de ruimte om hun levensverhaal te vertellen. Dat kan bevrijdend, helend en inzichtgevend werken. Voorwaarde is dat ik niet oordeel. De wetenschap dat ik niet rapporteer of op andere wijze verslag uitbreng aan de hulpverleners vinden cliënten vaak fijn, want, 'dan hoef ik er niet meteen wat mee'. Er is veel vraag naar begeleiding bij onverwerkte rouw en identiteitsontwikkeling. Daarnaast komen thema's voorbij als schuld en schaamte en vragen als 'Wat wil ik

met mijn leven?', 'Wat zijn mijn diepste verlangens?', 'Wat is er echt van waarde voor mij?', 'Wat moet ik loslaten?', 'Hoe kan ik meer rust vinden?', 'Wat of wie inspireert mij?', 'Hoe kan ik weer in het reine komen met ...?', 'Wat betekent het geloof (nog) voor mij?'

Luisteren

Er is veel verdriet om wat stuk is en wat losgelaten moet worden, maar er wordt ook gezocht naar hoe er vanuit de scherven van het leven weer een goed bestaan opgebouwd kan worden. Met de littekens van wat is gebeurd, maar ook met nieuwe kansen en verrijkt door wat geleerd is. In dat proces mag ik als geestelijk verzorger een cliënt ondersteunen en begeleiden. Dat doe ik door middel van gesprekken, waarin het luisteren een belangrijk aspect is. Ter ondersteuning maak ik soms gebruik van materialen die het denken over en het woorden geven aan stimuleren of die verhelderend werken. Daarnaast gebruik ik de stilte en rituelen. Het kan helend zijn voor mensen om gesprekken af te sluiten met een samen bedacht ritueel, om bijvoorbeeld een verlies een plek te geven of een nieuw begin te markeren. Soms komt de Bijbel op tafel of vragen cliënten om gebed, maar dat is zeker niet zo in elk gesprek. Om goed uit een verslaving te komen moet keihard worden gewerkt. Dat gaat met vallen en opstaan. Onvoorwaardelijke steun is daarbij heel belangrijk. Ik heb veel bewondering voor de veerkracht van cliënten, hun harde werken en doorzettingsvermogen. Ik ben dankbaar dat ik het vertrouwen van hen krijg en van hen mag leren.

Hebt u vragen over verslaving of maakt u zich zorgen over uzelf of iemand uit uw omgeving:
www.tactus.nl

Diaconaat een testcase voor de eeuwigheid?

Het werk van en voor een diaconie kan wat vermoeiends hebben of wat activistisch worden. Zeven dagen per week vierentwintig uur per dag aanstaan. Alert zijn op wat er in de wereld gebeurt en de actualiteit op de voet volgen. Kijken wat we kunnen doen als er nood is of onrecht heerst of actie voeren voor de slachtoffers van een ramp. Het kan je uitputten en voelen als vechten tegen de bierkaai. Wat helpt het allemaal wat ik doe? Dus maar even niets doen of gewoon wachten op de nieuwe hemel en de nieuwe aarde die komt?

Deze bijdrage is geschreven voor het Hemelvaart/Pinksterennummer van Gaandeweg. Misschien is het goed om te kijken wat deze beide feesten en heilsfeiten hierin voor ons kunnen betekenen en te zeggen hebben.

Zin voor tijd en eeuwigheid

Bij de Hemelvaart van Jezus blijven de discipelen Hem nastaren terwijl hij naar de hemel gaat met een gevoel van weemoed en verlatenheid. De engel spreekt hen aan en zet hen weer met beide voeten op de grond. Ze moeten weer terug naar hun uitvalbasis in Jeruzalem en daar moeten ze wachten op wat komt.

In het diaconaat zijn momenten van contemplatie, momenten van beschouwing, bespiegeling en overpeinzing belangrijk. Een moment van wachten wat de Geest van God tot je te zeggen heeft. Dan kun je het volhouden en heeft het ook zin voor tijd en eeuwigheid.

Een dergelijke houding beschermt je ook tegen een vorm van geestelijke en aardse apathie om de boel maar de boel te laten en te wachten op de nieuwe hemel en de nieuwe aarde.

Onderbreking naar de eeuwigheid?

De titel van deze bijdrage luidt 'Diaconaat een testcase voor de eeuwigheid?' Er zijn theologen die de korte tijd die wij op aarde leven, zien als een noodzakelijke onderbreking naar de eeuwigheid. Een gevolg van deze manier van denken kan zijn dat ons leven van iedere dag er minder toe doet. In mijn werk als diaconaal consulent ben ik er meer en meer achter gekomen dat het leven in deze gebroken wereld er juist werkelijk toe doet. We zijn geen toeschouwer, maar deelnemer aan het leven van alledag, waarin zij die het om wat voor reden dan ook het minder hebben onze zorg en aandacht vragen.

Het eeuwige leven

De meest diaconale gelijkenis is die van de 'Barmhartige Samaritaan'. Vaak wordt er aan deze gelijkenis een praktische uitleg gegeven. Daarbij vergeten we echter dat aan deze gelijkenis een vraag voorafgaat. Het gaat om de vraag van de wetgeleerde 'Wat moet ik doen om deel te krijgen aan het eeuwig leven?' Jezus houdt hem de geboden van God voor en illustreert die vervolgens met de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan. De rijke jongeling krijgt een antwoord van gelijke strekking als hij vraagt hoe hij het eeuwige leven kan beërven. Hij mag al zijn bezittingen verkopen waarna hij een schat in de hemel zal hebben. Een opmaat voor eeuwigheid.

Het zijn vragen die de vrijblijvendheid voorbij zijn. Diaconaat brengt hemel en aarde bij elkaar. Het leven dat wij leven, hoe klein of groot en wat we in stilte en onzichtbaar voor onze naaste doen, is niet aan de zinloosheid onderworpen, maar heeft betekenis in Jezus die ons in alle dingen is voorgegaan.

Tot slot drie strofen uit lied 215, Liedboek, Zingen en bidden in huis en kerk.

*Rondom wie bidden dag aan dag
zijn wonderen, die geen oog ooit zag,
een nieuw geloof, een nieuwe hoop,
een nieuwe kracht door 's Geestes doop.*

*Wie van zich afziet naar God toe,
loopt in het licht en wordt niet moe.
Het schijnsel van de hemel gaat
over de dag van vroeg tot laat.*

*Houd dan de hemel in het oog,
maar hef uw hart niet al te hoog;
op aarde hier, op aarde thans
ziet gij een bovenaardse glans.*

Wim van Ree,
diaconaal consulent

23 april: boekbespreking 'De Keuze'

In oktober 2018 kwam het boek *De Keuze – Leven in vrijheid* van Edit Eva Eger uit in het Nederlands. Het was meteen een bestseller. Misschien wel omdat de auteur zo open schrijft over haar ervaringen in Auschwitz. Maar mogelijk ook omdat het een boek vol hoop bleek te zijn. Het is meer dan een oorlogsboek het is een boek over menszijn.

Edit Eger was zestien jaar oud toen ze in 1944 naar Auschwitz werd gedeporteerd. Haar ouders werden direct naar de gas-kamer gestuurd en Edit werd gedwongen te dansen voor Mengele. Edit en haar zusje overleven het kamp en in de jaren erna weet ze het trauma van pijn, lijden en vernedering om te zetten in heling en genezing. Later, als psycholoog heeft ze haar cliënten geholpen om zichzelf te bevrijden uit gedachten en opvattingen die hen gevangenhouden. Door haar

ervaringen in verband te brengen met het leven van alle dag is het een boek voor ieder mens.

De Keuze, een boek dat ons bepaalt bij wat vrijheid is. Een boek over de vrijheid die we vieren op 5 mei. Iedereen die na het lezen van dit boek mee wil doen met de boekbespreking is van harte welkom op dinsdagavond 23 april om 19.30 uur in de Open Kring. Er is dan ook ruimte om met elkaar in gesprek te gaan. Gespreksleider is Toke Hoekstra, opgave via t.hoekstraboot@kpnmail.nl.

Minipelgrimage 19 april : een dag bezinnend wandelen in Zwolle

Op vrijdag 19 april organiseren de Dominicanen Zwolle een 'minipelgrimage'. De pelgrimage duurt slechts één dag en behelst een wandeling (van ongeveer 18 km) met daarin stilte, bezinnende momenten en een bezoek aan het Bergklooster. De dag begint met het ochtendgebed van de broeders dominicanen en eindigt met hun avondgebed. Daartussen wordt een grote route door en rondom Zwolle afgelegd, gevolgd door een gezamenlijke kloostermaaltijd.

Meer informatie en opgave is te vinden op www.dominicanenzwolle.nl of via info@dominicanenzwolle.nl. Deelname kost €15 (inclusief maaltijd) en er is plaats voor 25 deelnemers.

Orgeltocht 20 april

Op 20 april vindt in Zwolle een orgeltocht plaats waarbij drie orgels worden bezocht onder leiding van Luuk Schuurman, cantor-organist van de Lutherse Kerk te Zwolle. Op elk van de orgels wordt een concert gegeven, voorzien van een toelichting. Tussendoor bent u in de gelegenheid naar

de volgende kerk te wandelen.

De dag vangt om 11.00 uur aan met een orgelconcert in de Waalse Kerk (inloop vanaf 10.30 uur). Na een korte pauze vindt om 12.30 uur het volgende concert plaats in de Lutherse Kerk. Na een lunch-pauze op eigen gelegenheid wordt het

slotconcert om 14.30 uur gehouden op het Ademaorgel van de Dominicanenkerk. Toegang is gratis, een gift wordt op prijs gesteld. Aanmelden is niet noodzakelijk. Meer informatie over het programma is te vinden op de website van de organist: www.luukschuurman.nl.

Projectkoor in de Lutherse Kerk

De cantor-organist Luuk Schuurman wil graag mensen uitnodigen om mee te zingen ten behoeve van een viering op zondag 9 juni. Koormuziek, die uitgezocht is met het oog op het thema 'Schepping' zal worden uitgevoerd. Jong en oud is welkom. Er zijn drie repetities op de zaterdagochtenden voorafgaand aan de viering. Zelfstandig instuderen van muziek wordt op prijs gesteld, maar is niet noodzakelijk. De muziek zal geplaatst worden in de viering van 9 juni in de Lutherse Kerk. In die viering is ds. Margo Jonker voorganger. Wie geïnteresseerd is kan contact opnemen met Luuk Schuurman via luukschuurman@hotmail.com.

Excursie Amsterdam: Portugese Joden

De commissie Kerk en Israël organiseert op woensdag 29 mei een excursie, waarbij aandacht is voor de Portugese Joden in Nederland. Om 9.15 uur is het vertrek: met de bus naar Amsterdam, waar om ongeveer 10.30 uur koffie of thee wordt gedronken in het museumcafé van het Joods Cultureel Kwartier. Daarna is er een bezoek aan de Portugese Synagoge, met een rondleiding door gidsen. De Portugese synagoge is al eeuwenlang een sfeerbepalend gebouw in het centrum van Amsterdam. Het gebouw, in Amsterdamse kringen ook wel snoge genoemd, ligt aan het Mr. Visserplein en grenst direct aan het Jonas Daniël Meijerplein en het Waterlooplein. Vroeger lag het midden in de Jodenbuurt. Het blokvormige en in classicistische stijl gebouwde pand doet nog altijd dienst als synagoge. Het is de moeite waard om hier een kijkje te

nemen, het interieur is prachtig. In 1670 is men begonnen met de bouw van deze synagoge en de snoge werd op 2 augustus 1675 feestelijk geopend. Thans is de synagoge een multifunctioneel pand. Nog steeds vinden hier de diensten van de Portugees-Israëlitische Gemeente plaats. In het pand en de bijgebouwen bevindt zich een collectie van circa 800 ceremoniële voorwerpen die dagelijks bezichtigd kunnen worden. Er worden maandelijks ook zogenaamde kaarslichtconcerten georganiseerd. Van 12.00 tot 13.00 uur wordt in het museumcafé een 'Israëlitische lunch' genuttigd en daarna wordt een bezoek gebracht aan Beth Haim, Huis des Levens, in Oudekerk aan de Amstel, de begraafplaats van de Portugees-Israëlitische Gemeente. Al bijna 400 jaar worden de leden van de gemeente hier begraven. De begraafplaats, met onge-

veer 28.000 graven, het Vegahuis, de bewaarderswoning en het Rodeamentos-huis is een monumentaal complex dat in oorspronkelijke staat is gebleven. Vooral in de Gouden Eeuw zijn hier prachtige marmeren grafstenen met indrukwekkende decoraties en inscripties geplaatst. Hier liggen tal van vooraanstaande rabbijnen, diplomaten en wetenschappers, onder anderen de rabbijnen Menasseh ben Israël en Jacob Sasportas. Na een rondleiding van een uur (inclusief een korte film) staat om 15.30 uur het vertrek naar Zwolle gepland. De deelnamebijdrage is € 20 (contant te betalen voor vertrek). Opgeven: bij Jan Mulder, telefonisch van maandag tot en met woensdag tussen 18.30 en 19.00 uur: 038-4527431. Er is plek voor 45 personen.

Vanuit Adventskerk-Oosterkerkgemeente

Na Pasen

Ooit hoorde ik de uitspraak: 'De Heer is opgestaan, de dominee valt neer'. Soms voelt het zo, moet ik zelf toegeven na een druk seizoen van kringen en ander kerkenwerk. In werkelijkheid is het anders. Juist in het licht van Pasen is er van alles te doen. Wat de Adventskerk-Oosterkerkgemeente betreft denk ik aan allerlei prachtige initiatieven die ontsproten zijn aan de Dienstenveiling van begin oktober. Nu is het seizoen aangebroken waarop de aangeboden buitenactiviteiten kunnen plaatsvinden: fietstochten, het water op, een kerkentocht, planten ontdekken, naar

bloemen kijken, naar vogels luisteren, foto's maken, wandelen ... noem maar op. Ik noem het, omdat de Dienstenveiling een groot succes is. In de donkere tijd van het jaar zijn het vooral de aangeboden gezamenlijke maaltijden, film- en spelletjesavonden waar veel belangstelling voor is. Sinds we één Adventskerk-Oosterkerkgemeente zijn, blijft het bruisen van levendigheid. Het hele jaar door. Zo wennen we aan elkaar. Velen trekken er nu samen op uit. Intussen bereiden we ons voor op een volgend seizoen met aan te bieden diensten én een kleurrijk palet aan bezin-

ning en inspiratie. In april en mei hoopt de taakgroep Bezinning & Inspiratie een verdiepend, vormend en zinvol programma samen te stellen. Ideeën om mee te denken en mee te doen zijn altijd welkom!

Nelleke Eygenraam

"Zingt Jubilate": Willem Barnard zangavond

In de liedboeken van de kerk – *Liedboek voor de kerken* (1973), *Liedboek, Zingen en bidden in huis en kerk* (2013) – staan vele liederen van Willem Barnard (1920-2010). *Alles wat over ons geschreven is, Zingt jubilate voor de Heer, Kondigt het jubelend aan*, om een paar liederen te noemen. Vorig jaar verscheen bij uitgeverij Skandalon de monumentale uitgave (drie banden!) van al zijn liederen, verzameld en toegelicht onder de titel *In wind en vuur*.

Willem Barnard hield van het (klassiek liturgisch) kerkelijk jaar en schreef zijn liederen telkens voor de specifiek omschreven zondagen in die verschillende tijden. Bach schreef er zijn cantates voor. Met name in de Veertigdagentijd en de Paastijd komt het profiel van die zondagen scherp naar voren. Barnard schreef voor de Paastijd, die vijftig dagen duurt, liederen die voor de brede oecumene belangrijk zijn geworden zoals *De toekomst van de Heer is daar* en dat (vertaald) tot in Duitsland wordt gezongen: *Singt Gott dem neuen Lobgesang*. Hij schreef veel en veel meer dan in onze liedboeken werd opgenomen.

Alle reden, zeker sinds het verschijnen van *In wind en vuur* om eens extra aandacht te besteden aan deze grote (lied)dichter, die we verder ook kennen als Guillaume van der Graft.

De PKN belegt dit jaar in het land twee zangavonden met liederen van Barnard. Op 22 maart was de eerste avond in de Grote Kerk van Wijk bij Duurstede. In de Paastijd, op zondag 21 april, in het Academiehuis Grote Kerk met medewerking van de Michaëlsantorij onder leiding van Toon Hagen. De liederen worden ingeleid en toegelicht door Klaas Touwen, een van de eindredacteuren van *In wind en vuur*.

Het programma:

17.00 uur Vesper, liturg ds. Nelleke Eygenraam, collecte bij de uitgang

17.45 uur Pauze (bar geopend, koffie, thee ...)

18.30 - 19.30 uur Zangavond: tickets bestellen (zie poster hiernaast): www.zingenindekerk.nl/willembarnard

21 april 2024

Zingenindekerk.nl

WILLEM BARNARD ZANGAVOND

in wind en vuur

Centraal staan zijn Paasliederen
Toelichting: Klaas Touwen
Medewerking: de Michaëlsantorij o.l.v. Toon Hagen
Aanvang: 18.30 uur
Inloop/pauze 17.45 uur
Vesper (vooraf) 17.00 uur

Academiehuis Grote Kerk | Zwolle | Grote Markt 18
Info en tickets (alleen voor zangavond € €10,-)
www.zingenindekerk.nl/willembarnard

Vervallen: Inspiratieweekend Thérèse van Lisieux

Het voor het najaar van 2024 geplande inspiratieweekend met Mariska van Beusichem in de St. Willibrordsabdij te Doetinchem is geannuleerd wegens onvoldoende aanmeldingen.

Het volgende kloosterweekend wordt georganiseerd in het voorjaar 2025.
Informatie en aanmelden:
info@ontmoetingshuismodernedevoatie.nl.

Dauwtrappen op Hemelvaart – 9 mei 2024

Hemelvaart is een prachtige dag voor dauwtrappen: vroeg op pad en samen wandelen langs de rivier en door het bos. Iedereen is welkom om aan te sluiten bij deze activiteit die vanuit de Zwolse Lutherse Gemeente wordt georganiseerd. Eddy Weeda, botanicus, leidt ons rond door het Engelse Werk. Hij maakt het onzichtbare van de schepping zichtbaar. Het wezen van de kleinste grassen en bloemen komt boven en hun eigen en belangrijke plaats in de schepping.

Je kunt het hele programma meedoen, maar ook een deel van het programma:

- Om 7.00 uur verzamelen bij uitspanning het Engelse werk.
- Om 8.30 uur is er een eenvoudig ontbijt in de Lutherse Kerk.
- Om 9.30 uur een metten met scheppingsliederen en teksten.

Opgave is noodzakelijk, zeker voor het ontbijt, bij predikant@elkz.nl. Bij de metten kan iedereen gewoon aanschuiven.

Activiteiten over slavernij en bevrijding in Dominicanenklooster

Rond de Dominicanenkerk wordt van maart tot en met mei een reeks activiteiten georganiseerd rond slavernij en bevrijding daarvan in verleden en heden. De parochie van de Dominicanenkerk kent sinds 20 jaar een Caribische gemeenschap, met maandelijks een eigen viering in het Papiaments. Samen met het Nederlandssprekende deel van de parochie en met de parochie Thomas à Kempis (van de 'Peperbus') organiseert zij nu de reeks 'Amazing Grace', naar het wereldberoemde lied over onderdrukking en bevrijding.

De reeks 'Amazing Grace' sluit aan bij het herdenkingsjaar (afschaffing van) slavernij in het Koninkrijk der Nederlanden, 2023-2024, dat aanving met de excuses voor het slavernijverleden die de koning aanbood op 1 juli 2023. De reeks biedt plaats voor heel diverse activiteiten, zo was er was een avond over Bijbelpassages die slaafgemaakten niet te lezen kregen om hen niet op 'verkeerde' ideeën te brengen. Op 7 april was er een wandeling door het Zwolse slavernijverleden met onder meer stadsdichter Bauke Vermaas en een 'kloosterbioscoop' met de film *Moeder Suriname* (18 april). De reeks wordt op 25 mei afgesloten met een afsluitende oecumenische kerkelijke viering met representanten van geloofsgemeenschappen uit verschillende gebieden die een koloniale geschiedenis delen met Nederland. De reeks 'Amazing Grace' gaat nadrukkelijk niet alleen over het verleden en over schuld, maar ook over onrecht in het heden en over hoop en inspiratie om elkaar te blijven zoeken en vinden. De website van de dominicanen meldt: Ontdek meer over het verleden van de plek waar je woont, de traditie waarin je staat,

beeld: 'Amazing Grace' (Lucia de Vries):

verrijk je blik met andere perspectieven, put kracht en inspiratie uit het verleden, om samen te zoeken naar bevrijding in heden en toekomst. Meer informatie: www.dominicanenzwolle.nl.

Protestantse Gemeente Zwolle

Contact:

Kerkelijk bureau: Molenweg 241, 8012 WG Zwolle

(Nieuwe!) openingstijden: Per 1 september 2023 zijn de openingstijden van het Kerkelijk Bureau van de PGZ gewijzigd: Het Kerkelijk Bureau is open op maandagmorgen en donderdagmorgen van 9.00 uur tot 12.00 uur.

E-mail: administratie@pknzwolle.nl

Tel.: 038-4217596 (van 9.00 tot 12.00 uur)

Website: www.pknzwolle.nl

Bankrekeningnummers:

College van Kerkrentmeesters: NL54 RABO 0373 7341 66

College van Diakenen: NL12 RABO 0373 7399 66

Gaandeweg: NL85 RABO 0373 7341 90

Solidariteitskas: NL32 RABO 0373 7341 74

Collectemunten: Via het kerkelijk bureau en op onderstaande adressen zijn collectemunten verkrijgbaar:

Stinskerk: 1^e maandag van de maand, 16.30 - 17.30 uur

Sionskerk: 1^e donderdag van de maand, 18.00 - 19.00 uur

Open Kring: 1^e maandag van de maand, 18.30 - 19.45 uur

Zwolle-Noord: E. van Buiten, Welle 58

Zwolle-Zuid: I. Stomp, Jofferenlaan 8, tel. 038-4653663

Zwolle-centrum: fam. Duijf, Filosofenallee 33, tel. 038-4540988,
e-mail duijf@home.nl, op afspraak

U kunt voor de collecte ook digitaal betalen via een van de collecte-apps, kijk voor meer informatie op www.pknzwolle.nl, onder 'bijdragen'.

Protestantse Gemeente 'De Hoofdhof' te Berkum

Contact:

E-mail: scriba@hoofdhof.nl

Tel.: 038-3377727

Dhr. J. Neuteboom, Herfter Esweg 1, 8026 RH Zwolle

Website: www.hoofdhof.nl

Bankrekeningnummers:

PGB De Hoofdhof NL71 RABO 0377 3508 93

Collectebonnen: Bestellingen vanaf € 50,00 door overboeking op NL50 RABO 0313 5432 16 t.n.v. 'Hoofdhofgemeente inzake collecte-bonnen', waarna u de bonnen krijgt thuisbezorgd. Graag opgave van het aantal vellen per waarde. Er zijn drie soorten vellen: € 2,00, € 1,00 en € 0,50, elk vel heeft 20 bonnen (bedragen per vel zijn resp. € 40, € 20 en € 10).

Evangelisch-Lutherse Gemeente Zwolle

Contact:

E-mail: info@elkz.nl

Tel. scriba: 038-4531254

Postadres (Kerkgebouw): Koestraat 2-4, 8011 NK Zwolle

Website: www.elkz.nl

Bankrekeningnummers:

Kerkrentmeesters: NL81 INGB 0000 8501 25

Diaconie: NL70 INGB 0005 8596 94

Collectebonnen: verkoop collectebonnen door mw. J. Wildeman-Dekker, dhr. R. Kanning en dhr. W. Husselman

Stil werk, maar geen geruisloos vertrek

Wat wordt er enorm veel gedaan aan geestelijke zorg voor mensen. Vanuit kerken, maar ook in zorginstellingen, ziekenhuizen en gevangenissen. Veel van dat werk is onzichtbaar en gebeurt achter deuren, in de beslotenheid van een kamer. Toch willen we in dit stuk een van de mensen die dit werk deed, in het spotlicht zetten.

Annie Hasker, die vanaf 2005 werkzaam was als geestelijk verzorger in de Isala, moet haar werk na 30 jaar wegens gezondheidsredenen beëindigen. Als geestelijk verzorger is ze steeds verbonden geweest aan de Protestantse Gemeente Zwolle. Per 9 april gaat ze vervroegd met emeritaat. Annie was en blijft actief gemeentelid, eerst van de Hoeksteen en later de Oosterkerk, nu Adventskerk-Oosterkerk. Ze ging daar af en toe ook voor en leidde regelmatig kringen en avonden.

Ook is ze gedurende enige tijd docent geweest bij de cursus Theologische Vorming van Gemeentelieden in Hoogeveen, waar ze voorheen als geestelijk verzorger heeft gewerkt. Daarvoor was ze enige tijd wetenschappelijk medewerker bij de Theologische Universiteit Kampen. Als geestelijk verzorger heeft ze heel wat artikelen gepubliceerd op haar vakgebied en zette ze zich in voor de beroepsvereniging voor geestelijk verzorgers. In Isala droeg zij via advieswerk bij aan de integratie van geestelijke zorg binnen de gehele zorg en de ontwikkeling van ethiek en moreel beraad.

Annie Hasker

Wat mooi als je met hart en ziel, talent en aanvoelingsvermogen, je op zoveel niveaus hebt kunnen inzetten voor mensen. Wij wensen Annie alle goeds en Gods zegen!

Mini Jurjens

De Michaëlsvieringen na Pasen

De Bijbel wordt wel eens getypeerd als een liefdesbrief van God. In ieder geval herinnert dat boek ons aan een andere werkelijkheid en die is van grote waarde voor ons mensen. Toen Václav Havel in de gevangenis zat – hij zou later president worden van het toenmalige Tsjecho-Slowakije – schreef hij Brieven aan Olga. Hij beleefde zijn tijd als een crisistijd en schreef aan zijn vrouw: *Hoe langer ik erover nadenk, hoe meer ik ervan doordrongen raak dat de huidige crisis te maken heeft met het verlies van onze relatie met het transcendent, het vermogen om een hogere staat van bewustzijn te ervaren.*

Brieven schrijven...

In alle rust de dingen die je bezighouden verwoorden en daarover communiceren met anderen. Misschien schrijven niet heel veel mensen nu nog echt brieven, maar brieven terugvinden van mensen die jou ooit schreven, zijn zo waardevol en vaak ontroerend. In de eerste eeuw overschreed een man de grenzen van Israël om het verhaal van de God van Israël en in het bijzonder zijn ‘Zoon’, Jezus Christus, te vertellen. Hij stichtte gemeenschappen en probeerde met hen zo goed mogelijk contact te onderhouden. Hij schreef hun brieven. En in die brieven adviseerde hij hen over het gemeentelven, ging hij in op problemen die er leefden. In die brieven liet hij ook duidelijk merken waar hij zelf stond en wat volgens hem de kern van christelijk geloven was. Die man was Paulus. Door hem is de wereld echt veranderd. Hij is dé pijler van het christendom. Een van die brieven gaan we lezen in onze vieringen, de eerste brief aan de Korintiërs. Een aantal passages althans, twee keer onderbroken, door ‘Barnard-zondag’ (zie pagina 15) en een cantate (zie hiernaast).

Paulus schrijft in de brief aan de gemeente in Korinthe over ‘roeping’, en je proeft zijn joodse achtergrond, over het gevaar van polarisatie, ‘ruim’ leven (*‘alles is geoorloofd ...’*), over de onmisbare rol van vrouwen in de gemeente – hij is veel vrouwvriendelijker dan velen denken – over Pasen, hét fundament

van de kerk en over geloof, hoop en liefde. Zijn epistels blijven zeer de moeite van het lezen waard. Paulus, een man die overtuigd was van het belang van het Transcendente, die zich op bijzondere wijze openbaarde in een mens.

Cantate

Johann Sebastian Bach componeerde de cantate *Es ist dir gesagt, Mensch, was gut ist* (BWV 45) voor de achtste zondag na Trinitatis, een zondag die dit jaar op 21 juli valt. De evangelielesing voor deze zondag is uit Mattheüs 7, en het tweede deel van de cantate, dat na de preek werd gezongen, begint dan ook met een toonzetting van Mattheüs 7:22-23. De dichter van de cantate – naar men vermoedt hertog Ernst Ludwig I. von Sachsen-Meiningen – plaatst aan het begin van de cantate een oudtestamentische tekst die door Bach voor het koor is getoonzet en wel Micha 6:8: Er is jou, mens, gezegd wat goed is, je weet wat de HEER van je wil: niets anders dan recht te doen, trouw te betrachten en nederig de weg te gaan van je God. Deze cantate is in Nederland wat minder vaak te horen. Misschien heeft dat ermee te maken dat de achtste zondag na Trinitatis midden in de zomer is. In het Academiehuis Grote Kerk klinkt de cantate op zondag 2 juni om 19.00 uur. De Michaëlsantorij en Musica Michaelis worden geleid door Toon Hagen. Voorganger is ds. Iemke Epema.

Harm Bousema, werkgroep Michaëlsvieringen

P.S Met ingang van zondag 26 mei beginnen de vieringen weer om 19.00 uur.

Bij de foto's:

In dit nummer staan veel foto's van de hand van Tineke Vlaming. Hieronder staat een korte uitleg bij deze afbeeldingen:

De foto op de voorkant en die op pagina 8 maakte Tineke vanuit een rijdende auto door (het raam van) de bijrijder. Het zijn de windturbines van Windpark Hattemerbroek, gelegen nabij knooppunt Hattemerbroek aan de N50.

Het blad begint op pagina 3 met een foto die een ‘pinksterdans van vlammende schaduwen’ uitbeeld. Bij de meditatie op pagina 4 staat een foto met zonneflonkeringen op het water. De foto op de tegenoverliggende pagina, bij het Bijbelverhaal, werd gemaakt bij een kapel in Berg en Dal.

De wolk die er als een vogel uit ziet kreeg een plek op pagina 6 en bij de tekst over ‘Het kleine meisje Hoop’ is te zien hoe Tineke's kleindochter Jette haar weggetje zoekt.

Op pagina 11 staat een mozaïek, zoals te zien was in Earthship Nooterhof. De foto op pagina 12, van het raam met schepping, ark en duif werd gemaakt in de Sint Catharinakerk in Doetinchem.

De rubriek ‘Aandacht voor’ wordt opgesierd met een foto van duiven van de dierenweide in Windesheim.

Op pagina 19 is een foto te zien van de lichtsculpturen in de Sint Catharinakathedraal in Utrecht. Deze worden rond Sint Maarten gemaakt, op 11 november in optocht door de stad gedragen en een jaar later in oktober en november tentoongesteld in de kerk.

Adventskerk Talmaplein 2 Zwolle-Zuid 038-7856552 06-53720539 ds. N.A. Eygenraam ds. J.T. Tissink dhr. D.J. Steenbergen dhr. M. Schippers scriba@oosterkerk.nl adventskerk-oosterkerk.nl	Grote Kerk Grote Markt 18 Zwolle-Centrum 038-4212512 tel. contactpersoon: 038-4542999 www.michaelsvieringen.nl/ vieringen	Jeruzalemkerk Windesheimstraat 1 Zwolle-Assendorp 038-4212443 ds. G.J. Codée 06-19440859 tel. scriba: 06-22802781 jeruzalemkerk.pknzwolle.nl	Oosterkerk Bagijnesingel 17 Zwolle-Centrum 038-4535064 06-33205179 ds. I.P. Epema tel. scriba: 038-7856552 scriba@oosterkerk.nl adventskerk-oosterkerk.nl
--	---	--	--

zondag 14 april	10.00 uur ds. J.T. Tissink	17.00 uur ds. H. Vijver Michaëlsviering,	9.30 uur ds. G.J. Codée 17.00 uur ds. W.J. Dekker, Amersfoort	10.00 uur ds. I.P. Epema
zondag 21 april	10.00 uur ds. J.T. Tissink	17.00 uur ds. N.A. Eygenraam Willem Barnard Vesper m.m.v. Cantorij	9.30 uur ds. K. van Meijeren, Ede 17.00 uur ds. G.J. Codée, Themadienst	10.00 uur dhr. M. Schipper
zondag 28 april	10.00 gezamenlijk in Oosterkerk	17.00 uur ds. M. Dijk Michaëlsviering	9.30 uur ds. H. de Jong, Kampen 17.00 uur prop. R. van der Schee, Hoevelaken	10.00 uur ds. N.A. Eygenraam gez. met Adventskerk
zondag 5 mei	10.00 uur ds. N.A. Eygenraam Maaltijd van de Heer gez. met Oosterkerk	17.00 uur ds. B. Schüssler Michaëlsviering	9.30 uur ds. G.J. Codée 19.00 uur ds. T.J. Lucas, Vriezenveen	10.00 uur gez. in Adventskerk
donderdag 9 mei Hemelvaartsdag	10.00 uur ds. I.P. Epema oecumenische viering in Dominicanenkerk		9.30 uur ds. G.J. Codée	10.00 uur ds. I.P. Epema oecumenische viering in Dominicanenkerk
zondag 12 mei	10.00 uur ds. J.T. Tissink	17.00 uur ds. H. Bousema en dhr. R. Kanning Michaëlsvesper	9.30 uur ds. M. van Dam, IJsselmuiden 19.00 uur ds. C.G. Visser, Kootwijkerbroek	10.00 uur ds. I.P. Epema
zondag 19 mei Eerste Pinksterdag	10.00 uur ds. J.T. Tissink m.m.v. Cantorij	17.00 uur ds. N.A. Eygenraam Michaëlsviering	9.30 uur ds. G.J. Codée 19.00 uur ds. E. van 't Slot, Zwolle	10.00 uur ds. I.P. Epema
zondag 26 mei	10.00 uur gezamenlijk in Oosterkerk	19.00 uur ds. B. Schüssler Michaëlsviering	9.30 uur ds. G.J. Codée voorbereiding H.A. 19.00 uur ds. L.W. Smelt, Voorthuizen	10.00 uur ds. N.A. Eygenraam Trinitatis gez. met Adventskerk
zondag 2 juni	10.00 uur ds. J.T. Tissink	19.00 uur ds. I. P. Epema Cantateviering m.m.v. cantorij	9.30 uur ds. G.J. Codée, H.A. 16.00 uur ds. M. Visser, Nunspeet Dovendienst voortz. H.A.	10.00 uur ds. I.P. Epema
zondag 9 juni	10.00 uur ds. I.P. Epema	17.00 uur ds. A. Geerling Michaëlsvesper	9.30 uur ds. G.J. Codée Overstapdienst 19.00 uur ds. F.J.K. van Santen, Leusden	10.00 uur ds. J.T. Tissink
zondag 16 juni	10.00 uur ds. J.T. Tissink	19.00 uur ds. M. E. Jonker Michaëlsviering	9.30 uur dr. Joh. Van Holten, Nunspeet 16.00 uur ds. A. Palland, Mastenbroek	10.00 uur dhr. M. Schipper
zondag 23 juni	10.00 uur ds. J.T. Tissink Maaltijd van de Heer	19.00 uur ds. H. Bousema en dhr. H. Steenbergen Michaëlsviering m.m.v. de cantorij	9.30 uur ds. G.J. Codée 19.00 uur prop. R. van der Schee, Hoevelaken	10.00 uur ds. E. Urban

Mededelingen bij de kerkdiensten

- De kerkdiensten in dit overzicht zijn vermeld voor zover bekend op bekend op 26 maart 2024
- Op Tweede Pinksterdag, zondag 20 mei is er om 9.30 een viering in de Jeruzalemkerk

Open Kring

Hofstedestraat 1
Zwolle-Stadshagen
038-4204558
ds. C. Baljeu
tel. scriba: 038-4578345

www.openkring.nl

Sionskerk

Glanerbeek 10
Zwolle-Noord/Berkum
038-4537075
06-19786041
mr. dr. H. Evers
ds. ir. R. van Putten
tel. scriba: 038-4227212

www.sionskerkzwolle.nl

Stinskerk

Westenholterweg 19
Zwolle-Westenholte
038-4212614
06-45135706
ds. G.C. van Rheenen
tel. contactpersoon:
06-10450516

www.stinskerk.nl

Eglise Wallonne

Waalse Kerk
Schoutenstraat 4
8011 NX Zwolle
ds. R. Roukema
038-4533557
tel. secrétaire
06-40063459

www.waalsekerkzwolle.nl

9.30 uur ds. M. Jans	10.00 uur ds. A.H. van Veluw 16.00 uur ds. H. Evers en dhr. J. Knol Kliederkerk 19.00 uur Dhr. H. de Vries Opendeurdienst m.m.v. Kithara	9.30 uur dhr. G. Schutte	10.30 uur Pasteur K. Oelbrandt	zondag 14 april
10.30 uur ds. C. Baljeu en ds. P.F. de Boer samen met Zonnehuis	10.00 uur ds. H. Evers en dhr. J. Knol Jong & Ouddienst	9.30 uur ds. G.C. van Rheenen		zondag 21 april
9.30 uur gezamenlijk in Stinskerk	10.00 uur ds. R. van Putten	9.30 uur ds. C. Baljeu gez. met Open Kring	10.30 uur Pasteur D. Zantingh	zondag 28 april
9.30 uur ds. E. Urban	10.00 uur ds. G. de Goeijen, Den Ham	9.30 uur Stinskerk-zingt-op-zondag 19.00 uur Avondont- moetingsdienst Westenhage		zondag 5 mei
9.30 uur ds. C. Baljeu gez. met Stinskerk	10.00 uur dhr. J. Knol	9.30 uur gezamenlijk in Open Kring		donderdag 9 mei Hemelvaartsdag
9.30 uur ds. M. Bassa	10.00 uur ds. H. Evers	9.30 uur dhr J. Knol		zondag 12 mei
9.30 uur ds. C. Baljeu	10.00 uur ds. H. Evers	9.30 uur ds. G.C. van Rheenen	10.30 uur Pasteur R. Roukema Sainte Cène	zondag 19 mei Eerste Pinksterdag
9.30 uur ds. C. Baljeu	10.00 uur ds. R. van Putten	9.30 uur ds. J.C. Oosterwijk, Wezep		zondag 26 mei
9.30 uur mw. J.B Huisman, Deventer	10.00 uur ds. H. Evers en dhr. J. Knol Slotdienst & Jong & Ouddienst	9.30 uur ds. G. Labooy, IJsselmuiden 19.00 uur Avondont- moetingsdienst Westenhage	10.30 uur Pasteur R. Roukema	zondag 2 juni
9.30 uur ds. A. Zweers	10.00 uur ds. B. Bloemendal	9.30 uur ds. G.C. van Rheenen		zondag 9 juni
9.30 uur ds. B. Aalbers, Zwolle	10.00 uur ds. H. Evers	9.30 uur ds. G.C. van Rheenen Heilig Avondmaal	10.30 uur Pasteur A. Pietersma	zondag 16 juni
9.30 uur ds. N. Beimers	10.00 uur ds. R. van Putten	9.30 uur ds. G. de Goeijen, Den Ham 19.00 uur SZOZ zangdienst		zondag 23 juni

• Kijk voor het meest actuele overzicht op de sites van de kerken (zie bovenaan de kolom)

De Hoofdhof

Kerkweg 26
Zwolle-Berkum
ds. J. M. Rohaan
tel. scriba: 038-3377727

www.hoofdhof.nl

Lutherse Kerk

Koestraat 4
Zwolle
ds. M.E. Jonker
tel. scriba: 038-4531254

www.elkz.nl

Collectedoelen

In de PGZ-gemeenten zijn de eerste en tweede collecte altijd bestemd voor diaconie en kerk. De opbrengst van de derde collecte gaat naar de volgende doelen.

zondag 14 april	Vakantieweken
zondag 21 april	Exploitatie PGZ
zondag 28 april	Door wijkdiaconie vast te stellen
zondag 5 mei	Instandhouding synagoge
donderdag 9 mei (Hemelvaartsdag)	Studentenpastoraat
zondag 12 mei	Wijkkas
zondag 19 mei (Eerste Pinksterdag)	Zending / GZB
zondag 26 mei	Jeugd- en jongerenwerk/HGJB
zondag 2 juni	Stedelijk diaconaat
zondag 9 juni	Onderhoud kerkgebouwen
zondag 16 juni	Exploitatie PGZ
zondag 23 juni	Diaconale noodhulp

zondag 14 april	9.30 uur mw. P. Hellinga	10.00 uur ds. M.E. Jonker	ISALA REHOBOTH	10.00 uur 9.30 uur	ds. M. Overbosch ds. Tichelaar
zondag 21 april	9.30 uur ds. J.M. Rohaan	10.00 uur ds. M.E. Jonker	ISALA REHOBOTH RIVIERENHOF ZONNEHUIS THEODORAKAPEL	10.00 uur 09.30 uur 10.30 uur 10.30 uur 10.00 uur	alleen via patiënten-tv ds. Kuik dhr. B. Dingjan-Willemse ds. C. Baljeu en ds. P.F. de Boer dhr. P. van Engen
zondag 28 april	9.30 uur ds. B. Aalbers	10.00 uur ds. T.K. van Dam	ISALA REHOBOTH	10.00 uur 10.00 uur	ds. T. Sloot ds. De Vries
zondag 5 mei	9.30 uur ds. J. van Slageren	10.00 uur mw. I Swart	ISALA REHOBOTH RIVIERENHOF ZONNEHUIS	10.00 uur 9.30 uur 10.30 uur 11.30 uur	alleen via patiënten-tv ds. C. Baljeu ds. W. Ferguson Heilig Avondmaal ds. M. de Vlas
donderdag 9 mei Hemelvaartsdag		9.30 uur ds. M.E. Jonker Metten			
zondag 12 mei	9.30 uur ds. R. Vissinga, Kampen	10.00 uur ds. M. Dijk	ISALA REHOBOTH	10.00 uur 9.30 uur	nog niet bekend ds. de Jong
zondag 19 mei Eerste Pinksterdag	9.30 uur ds. J.M. Rohaan	10.00 uur ds. M.E. Jonker Heilig Avondmaal	ISALA REHOBOTH RIVIERENHOF ZONNEHUIS THEODORAKAPEL	10.00 uur 9.30 uur 10.30 uur 11.30 uur 10.00 uur	alleen via patiënten-tv ds. N.A. Eygenraam mw. C. Pilon ds. P.F. de Boer Heilig Avondmaal ds. I. Smits
zondag 26 mei	9.30 uur ds. J. Bos	10.00 uur ds. M.E. Jonker	ISALA REHOBOTH	10.00 uur 9.30 uur	ds. H. Baart ds. Aalbers
zondag 2 juni	9.30 uur ds. J.M. Rohaan	10.00 uur ds. E. de Fouw	ISALA REHOBOTH RIVIERENHOF ZONNEHUIS	10.00 uur 9.30 uur 10.30 uur 11.30 uur	alleen via patiënten-tv ds. Bakhuis dhr. J. Mulder mw. J. Gerretzen
zondag 9 juni	9.30 uur mw. D. Lips	10.00 uur ds. M.E. Jonker	ISALA REHOBOTH	10.00 uur 9.30 uur	ds. H. Baart, Zwolle mevr. Westerduin
zondag 16 juni	9.30 uur ds. J.M. Rohaan Maaltijd van de Heer	10.00 uur ds. M.E. Jonker	ISALA REHOBOTH THEODORAKAPEL RIVIERENHOF ZONNEHUIS	10.00 uur 9.30 uur 10.30 uur 10.30 uur 11.30 uur	alleen via patiënten-tv ds. Slot dhr. K. Oelbrandt dhr. Freriks mw. G. Prins
zondag 23 juni	9.30 uur ds. H. van Ark, Wapenveld	10.00 uur ds. T.K. van Dam	ISALA REHOBOTH	10.00 uur 9.30 uur	ds. D. Lagerweij ds. Rozeboom

Mededelingen bij de kerkdiensten

- De kerkdiensten in dit overzicht zijn vermeld voor zover bekend op bekend op 26 maart 2024
- Op Tweede Pinksterdag, zondag 20 mei is er om 9.30 een viering in de Jeruzalemkerk

BERTTOL
BUREAU ARBEIDSRECHT

Mr. Bert Tol van Bureau Arbeidsrecht steunt op ruim dertig jaar ervaring als arbeidsrechtjurist. "We geven rechtsbijstand en juridisch advies aan zzp'ers, werknemers, ondernemers en MKB-ondernemers. Acties en zaken zijn contractbreuk, vaststellingsovereenkomst, ontslagprocedure en re-integratie bij ziekte. Bel ons en we plannen op korte termijn een afspraak voor u in. Onze inzet levert u zowel altijd financieel voordeel op."

Bredewoutstraat 91, 8023 AR Zwolle | 03181 413 50 25 | info@berttol.nl | www.berttol.nl

Zaalruimte
Te huur

voor vergaderingen en cursussen voldoende parkeergelegenheid tegen het centrum van Zwolle op 1,3 km van het station

Info: Wijkcentrum Jeruzalemkerk Assendorperdijk 134 06 1944 0859

VOOR ELKAAR ZWOLLE

Wil jij iets betekenen voor nieuwe stadsgenoten?

Word **ParticipatieMaatje** en help Zwollenaren op weg in de Nederlandse samenleving. Als maatje sta je een deelnemer bij en loop je langere tijd samen op. Zo worden ze meer zelfredzaam en vinden ze een betere aansluiting.

Meer informatie en aanmelden:
06 - 13 25 86 17
www.voorelkaarzwolle.nl

Sionskerk
Berkm en Zwolle-Noord

Ruimte nodig voor een: Bijeenkomst? Vergadering? Cursus? Bel of mail naar het onderstaande voor meer informatie! Kleine en grote zalen, ook voorzieningen geluid / beamer

Sionskerk – Glanerbeek 10, 8033 BA Zwolle; T 06 19786041 of Beheerder@sionskerkzwolle.nl

0641988269

ZOEKT U EEN SCHILDER? BREDEWOUT!

Uw professionele schilder met jarenlange ervaring in Zwolle en omgeving.

06-41988269

SCHILDERSBEDRIJF BREDEWOUT

De Lange Slagen 27, 8131 DP Wijhe
Tel. 06-41988269 | info@schildersbedrijfbredewout.nl
www.schildersbedrijfbredewout.nl

OPROEP

In de toekomst willen we meer digitaal gaan werken bij financiële acties. Dat scheelt veel werk en kosten met printen, couverteren en rondbrengen.

Graag zouden wij daarom uw e-mailadres ontvangen. Dit kunt u, o.v.v. naam en adres, mailen naar: administratie@pknzwolle.nl

Alvast bedankt!

VOOR ELKAAR ZWOLLE

Wil jij iets betekenen voor stadsgenoten die op zoek zijn naar werk?

Word **JobHulpMaatje** en help Zwollenaren met hun zoektocht. Als maatje sta je een hulpvrager bij in een belangrijke periode. Samen krijg je inzicht in wat de hulpvrager wil en kan bereiken en ga je op zoek naar passend werk.

Meer informatie en aanmelden:
06 - 25 36 03 55
www.voorelkaarzwolle.nl

Wij, Reinier en Gerda vormen samen met ons team Ilya uitvaartzorg. Wie we zijn en wat we doen wordt gemotiveerd door onze christelijke identiteit, die tastbaar aanwezig is in onze werkwijze en in de welgemeende interesse in mensen. We hebben al meer dan 10 jaar ervaring in het verzorgen van uitvaarten in Zwolle en omgeving.

Bent u geïnteresseerd en wilt u meer weten? Neem dan geheel vrijblijvend contact met ons op voor een nadere kennismaking.

06-21 36 16 58
 info@ilya-uitvaartzorg.nl
 www.ilya-uitvaartzorg.nl

VERBONDENHEID, RESPECT EN TOEWIJDING

Uitvaartleider regio Zwolle: Christian

Kuiper Loodgietersbedrijf

Onderdeel van Nooter bv technische installaties

- Dakgoten
- Dakbedekking
- Gas en water
- Riolering
- Sanitair
- Centrale Verwarming
- Ventilatie
- Diamantboren

Telefoon 038-4535121
 info@kuiper-zwolle.nl

www.kuiper-zwolle.nl

80% 4000
 goederkeuring

UNETO VNI

ARABESQUE UITVAARTVERZORGING

helpt u afscheid nemen

038 - 46 00 749

'uw uitvaart in goede handen
 zorgvuldig en betrokken
 rustig en stijlvol
 met aandacht voor u
 en uw wensen
 zo help ik u afscheid nemen'

Ton Lans
 uw uitvaartverzorgers

arabesque-uitvaartverzorging.nl

Staatssecretarislaan 11 8015 BA Zwolle

salet

Door onze
 vakmensen
 is uw woning
 klaar voor
 de toekomst

Salet verbetert vastgoed
 Paxtonstraat 25 8013 RP Zwolle
 038 421 62 69 info@salet.nl www.salet.nl

- Particuliere verhuizingen
- Projectverhuizingen
- Nationaal en internationaal
- Verhuisdirigente
- Kunst en antiek verhuizen
- Seniorenverhuizing
- Schoonmaakservice
- Handyman
- Opslag

uw verhuizing
 een frisse start

038 465 65 60

Nervestraat 5 • 8013 RS Zwolle
 info@utshersevoort.nl
 www.utshersevoort.nl

UTS HERSEVOORT
 VERHUIZINGEN

ZWOLLE

Liefde voor
 het vak,
 geïnspireerd
 door mensen

Brenda
 Koper

Overlijden melden: 038-4536320
 24 uur per dag bereikbaar
 www.meander-uitvaartbegeleiding.nl

MEANDER
 UITVAARTBEGELEIDING